

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні»

I. Визначення проблеми

У цей час в Україні не здійснюється моніторинг якості і безпечності нафтопродуктів, що негативно впливає на здоров'я і життя людей, тварин, рослин, довкілля, майна та не перешкоджає підприємницькій діяльності, що вводить споживачів в оману.

Директива 98/70/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 року, про якість бензину та дизельного палива та внесення змін і доповнень до Директиви Ради 93/12/ЄЕС, зобов'язує держави-члени проводити моніторинг відповідності бензину та дизельного палива, застосовуючи методи, які передбачені відповідними європейськими стандартами EN 228:1999 та EN 590:1999 і створити систему моніторингу якості палива, яка б відповідала вимогам відповідних європейських стандартів і кожного року до 30 червня надавати звіт з національними даними про якість палива за попередній календарний рік.

Довідково: норми положень стандартів EN 228:1999 та EN 590:1999 увійшли до ДСТУ EN 14274:2014 «Паливо автомобільне. Оцінювання якості бензину і дизельного палива. Система потокового контролювання якості палива».

Відповідно із вимогами Директиви 98/70/ЄС Європейського парламенту та Ради від 13 жовтня 1998 року, про якість бензину та дизельного палива та внесення змін і доповнень до Директиви Ради 93/12/ЄЕС та на виконання підпункту «е» пункту 1 підпункту 9 рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30 липня 2021 року «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері», введеного в дію Указом Президента України від 28 серпня 2021 року № 452 Міністерством енергетики України розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні», який включає в себе затвердження порядків:

—Порядок проведення моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів на ринку України;

—Порядок проведення цінового моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні;

—Порядок відбору суб'єктів господарювання, уповноважених на здійснення цінового моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні.

Метою прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні» є створення цілісної системи моніторингу ринку нафтопродуктів, яка спрямована на забезпечення належного рівня їх якості й безпечності, а також механізму прозорого формування ринкових цін на нафтопродукти та скраплений газ. Система моніторингу слугуватиме дієвим інструментом дослідження ринку нафтопродуктів та скрапленого газу, а також дозволить відстежувати обсяги нафти та нафтопродуктів з метою формування даних про мінімальні державні запаси нафти та нафтопродуктів в Україні.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни		- (не впливає)
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	
у тому числі суб'єкти малого підприємництва		- (не впливає)

Врегулювання цієї проблеми неможливе за допомогою ринкових механізмів, оскільки питання дослідження ринку нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу потребує державного регулювання. Діючі регуляторні акти, які могли б врегулювати проблему – відсутні.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою діючих регуляторних актів, оскільки механізм постійного відстеження ринкових цін на нафтопродукти та скраплений газ, а також системи моніторингу їх якості в країні законодавчо не врегульований.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання є запровадження:

системи моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів шляхом спостереження, збирання, оброблення, передавання, збереження, аналізу та узагальнення інформації про обсяг реалізації нафтопродуктів на внутрішньому ринку (у тому числі обсяг реалізації неетильованого бензину та дизельного палива із максимальним вмістом сірки у розмірі 10 мг/кг);

електронної системи репортигу (ЕСР) – інформаційно-телекомунікаційної системи, функціонування якої забезпечується інформаційним агентом, до складу якої входять бази даних інформації за договорами (контрактами), укладеними на оптовому ринку нафтопродуктів та скрапленого газу на товарних біржах та поза ними, та електронна платформа, за допомогою якої учасники оптового ринку нафтопродуктів та скрапленого газу подають інформацію про укладені ними біржові та позабіржові договори (контракти) дозволить сформувати ринкові цінові індикатори на ринку нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу, які можуть застосовуватись центральними органами виконавчої влади для виконання покладених на них завдань.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів та	Прийняття проекту акту забезпечить: - запровадження системи спостережень, збирання, оброблення, передавання, збереження, аналізу та узагальнення інформації про обсяг реалізації нафтопродуктів на внутрішньому ринку (у тому числі обсяг реалізації неетильованого бензину та дизельного палива із максимальним вмістом сірки у розмірі 10 мг/кг); - прогнозування стану ринку нафтопродуктів та скрапленого газу,

скрапленого газу в Україні»	включаючи обсяги мінімальних державних запасів нафти та нафтопродуктів, відстежувати відповідність цінової політики основних гравців ринку ринковому рівню цін (з врахуванням ситуації в країні та на зовнішніх ринках), а також аналізувати обґрунтованість цінової політики у сфері державних закупівель.
Альтернатива 2. Залишити існуючу ситуацію без змін	Залишення існуючої ситуації без змін призведе до того, що проблемні питання якості палива не будуть вирішені, а зобов'язання України щодо гармонізації вітчизняного законодавства до європейських стандартів без виконання.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Втрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні»	Дозволить забезпечити відповідний рівень якості і безпечності нафтопродуктів на ринку України і виконання взятих Україною зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони; прогнозувати стан ринку нафтопродуктів та скрапленого газу.	Витрати відсутні
Альтернатива 2 Залишити існуючу ситуацію без змін	Вигоди відсутні	Не дозволить забезпечити відповідний рівень якості і безпечності нафтопродуктів на ринку України і призведе до невиконання Україною взятих зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, і стане перешкодою у поступовому зближенню України та Європейським союзом.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку	Підвищить рівень захисту життя та здоров'я людини, тварин, рослин, охорони навколишнього середовища та природних ресурсів	Витрати відсутні

нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні»		
Альтернатива 2 Залишити існуючу ситуацію без змін	Вигоди відсутні	Призводитиме до погіршення екологічних показників атмосферного повітря, негативно позначиться на стані навколишнього природного середовища та людей

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	48	332	-	-	380
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	12,6	87,4	-	-	100

*Примітка. Загальний обсяг постачання нафтопродуктів у 2020 році склав 11,5 млн. тонн.

До суб'єктів господарювання віднесені підприємства, які постачали нафтопродукти:

великі – понад 25 тис. тонн/рік,

середні – від 5 тис. тонн/рік до 24,9 тис. тонн/рік.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні»	Прийняття проекту регуляторного акта дозволить запобігти постачанню неякісного продукту на ринок України та забезпечить виконання Україною зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.	Витрати органів з оцінки відповідності, які будуть надавати щомісячну інформацію (в електронному вигляді) щодо результатів випробувань бензинів і дизельного палива згідно з вимогами ДСТУ EN 14274:2014 становитимуть 19000 грн.
Альтернатива 2 Залишити існуючу ситуацію без змін	Вигоди відсутні.	Призведе до невиконання Україною зобов'язань відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, та не забезпечення відповідного рівня якості і безпечності нафтопродуктів на ринку України.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Витрати підприємств, які здійснюють діяльність на ринку палив (виробники, підприємства, які

Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні»	здійснюють діяльність з транспортування та зберігання палив, а також діяльність пов'язану з оптовою та роздрібною торгівлею нафтопродуктами та інші) та органів з оцінки відповідності, які будуть надавати щомісячну інформацію (в електронному вигляді) становитимуть 235 600 грн.
Альтернатива 2 Залишити існуючу ситуацію без змін	Витрати відсутні.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Прийняття проекту акту	4	Цілі державного регулювання будуть досягненні повною мірою і дозволять забезпечити збір, аналіз та узагальнення внутрішньодержавних даних про загальний обсяг реалізації бензину та дизельного палива на внутрішньому ринку, фактичну якість палива, а також обсяг реалізації і географічну наявність нестильованого бензину та дизельного палива із максимальним вмістом сірки у розмірі 10 мг/кг і щорічного подання відповідних звітів до Кабінету Міністрів України та Секретаріату Енергетичного Співтовариства.
Залишити існуючу ситуацію без змін	1	Не дозволить досягти державного регулювання та забезпечити відповідний рівень якості і безпечності нафтопродуктів на внутрішньому ринку, виконання Україною взятих зобов'язань і стане перешкодою у зближенні України та Європейського союзу

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку	В результаті прийняття проекту акта і створення системи моніторингу якості та безпечності нафтопродуктів буде забезпечено відповідний рівень якості і безпечності нафтопродуктів на ринку, а також виконано Україною зобов'язання взяті, відповідно до Угоди про	Орієнтовні витрати підприємств, які здійснюють діяльність на ринку палив 235 600 гривень на рік.	Прийняття проекту наказу дозволить повністю досягти цілі державного регулювання.

нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні»	асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.		
Альтернатива 2 Залишити існуючу ситуацію без змін	Не передбачається.	Не передбачається.	Проблема продовжує існувати. Не буде забезпечено відповідний рівень якості і безпечності нафтопродуктів на ринку, а також не виконано Україною зобов'язання взяті, відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринку нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні»	Прийняття акта забезпечить у повному обсязі досягнення задекларованих цілей та є єдиним необхідним і достатнім способом вирішення проблеми.	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта не передбачається.
Альтернатива 2 Залишити існуючу ситуацію без змін	Залишення наявної на сьогодні ситуації без змін не забезпечить досягнення цілей.	Вплив зовнішніх факторів на дію регуляторного акта не очікується.

Альтернативи прийняття проєкту постанови немає.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Основним механізмом для розв'язання визначеної проблеми є прийняття проєкту постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання проведення моніторингу ринків нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні», якою буде затверджено Порядок проведення моніторингу якості й безпечності нафтопродуктів на ринку України; Порядок проведення моніторингу обсягів та цін на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні; Порядок відбору суб'єктів господарювання, уповноважених на здійснення моніторингу обсягів та цін на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні.

Зазначений проєкт регуляторного акта дозволить:

1) запровадити моніторинг якості і безпечності нафтопродуктів буде здійснюватись шляхом збору, аналізу та узагальнення внутрішньодержавних даних про загальний обсяг реалізації бензину та дизельного палива на внутрішньому ринку, фактичну якість палива, а також обсяг реалізації і географічну наявність неетильованого бензину та дизельного палива із максимальним вмістом сірки у розмірі 10 мг/кг, що забезпечить відповідний рівень якості і безпечності нафтопродуктів на ринку;

2) прогнозувати стан ринку нафтопродуктів та скрапленого газу, включаючи обсяги мінімальних державних запасів нафти та нафтопродуктів, відстежувати відповідність цінової політики основних гравців ринку ринковому рівню цін (з врахуванням ситуації в країні та на зовнішніх ринках);

3) відстежувати обсяги нафти та нафтопродуктів з метою формування даних про мінімальні державні запаси нафти та нафтопродуктів в Україні.

Міненерго для впровадження цього регуляторного акта має погодити його із заінтересованими органами виконавчої влади та подати його на розгляд до Кабінету Міністрів України.

Для впровадження цього регуляторного акта в дію необхідно забезпечити інформування громадськості про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Міненерго.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади не передбачаються.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акту

Строк дії регуляторного акта не обмежується у часі, що дасть змогу досягти цілей державного регулювання.

Проєкт регуляторного акта набирає чинності через шість місяців з дня його офіційного опублікування.

Вимоги Порядку проведення моніторингу обсягів та цін на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні набувають чинності через рік з дати набрання чинності цієї постанови.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акту

Прогнозовані показники результативності регуляторного акта:

- 1) інформація від суб'єктів господарювання, уповноважених на здійснення моніторингу обсягів та цін на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні;
- 2) інформація стосовно використання моніторингу якості і безпечності нафтопродуктів та моніторингу обсягів та цін на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу;
- 3) інформація щодо якісних показників нафтопродуктів.

Обсяги постачання нафтопродуктів та скрапленого газу в Україну - не зміняться;

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, цільових фондів – не зміниться;

Кількість суб'єктів господарювання, на які поширюватиметься дія акта – 380, у тому числі 10 призначених органів з оцінки відповідності та акредитованих випробувальних лабораторій.

Рівень інформованості суб'єктів господарювання – високий. Проект регуляторного акта та відповідний аналіз регуляторного впливу оприлюднюється на офіційному веб-сайті Міненерго України. Проведено обговорення із Нафтогазовою асоціацією України, Українською асоціацією скрапленого газу, Українською енергетичною асоціацією та Асоціацією газовидобувних компаній України.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватися Міністерством енергетики України шляхом аналізу статистичних даних.

Відповідно до законодавства здійснюється базове, повторне та періодичне відстеження результативності регуляторного акта у строки, встановлені статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання чинності цим регуляторним актом (набрання чинності Порядку проведення моніторингу обсягів та цін на ринках нафти, нафтопродуктів та скрапленого газу в Україні), оскільки планується використовувати статистичний метод відстеження та статистичні дані, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох роки з дня набрання чинності цим регуляторним актом.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися один раз на кожні три роки після закінчення заходів повторного відстеження.

Міністр енергетики України
« ____ » _____ 2021 р.

Герман ГАЛУЩЕНКО

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Поряд- ковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1.	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/ підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	0,00	0,00
2.	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0,00	0,00
3.	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	270	1 350
4.	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/ приписів тощо), гривень	0,00	0,00
5.	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0,00	0,00
6.	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	350	1 750
7.	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0,00	0,00
8.	Інше, гривень	0,00	0,00
9.	РАЗОМ (сума рядків: 1+2+3+4+5+6+7+8), гривень	620	3 100
10.	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	380	380
11.	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	235 600	1 178 000